

Cyniczna uczta etnografów

KONSTANTY ILDEFONS GAŁCZYŃSKI

Cyniczną ucztę etnografów

TEATRZYK „ZIELONA GĘŚ”
MA ZASZCZYT PRZEDSTAWIĆ

OSOBY:

NIESTRAWNOŚĆ — postać alegoryczna

ETNOGRAF PIERWSZY

ETNOGRAF DRUGI

CHÓR ETNOGRAFÓW

i KURTYNA

Scena: Muzeum Etnograficzne w Gogolinie ze sławną, bezcenną kolekcją wielkanocnych pisanek.

Czas: Przedświąteczny, nad wieczorem.

NIESTRAWNOŚĆ

Przepłynął już ludzki potok,
w muzeum cicho jak w grobie.
Lecz z kątów wychodzą oto
cyniczni etnografowie.
Żerwawszy z moralnym pionem,
łypią oczami jak mamki¹
na słynne jaja zdobione,
czyli tak zwane pisanki.
Patrzcie, ach, patrzcie bacznie
na to, co zaraz się zacznie:

ETNOGRAF PIERWSZY

Rozbija gablotkę z pisankami.

Hej, śmiejmy się w nos plotce,
vivat Piekło z Szatanem.
Hej, ty jajo w gablotce,
zaraz cię zjemy z chrzanem.

ETNOGRAF DRUGI

Rozbija następną gablotkę z pisankami.

A ja też w naszym kole
się zabawię niekiepsko,
tylko, co do mnie, wolę
pisanki z musztardą sarepską.

Pochłania większą ilość pisanek, zaprawiając je wspomnianą musztardą sarepską.

¹łypią oczami jak mamki — mamki, jak wiadomo, często-gęsto łypią oczami. [przypis autorski]

CHÓR ETNOGRAFÓW

Śliczne są kobiet stópki,
lecz nie masz jak pisanki!
Hej, obłupujmy skorupki.
Hej, lejmy barszcz do szklanki.

Skonsumowują pozostałość bezcennych historycznych pisanek, przebierają się w przedhistoryczne kapelusze i tańczą.

NIESTRAWNOŚĆ

Wolnego, szaleńcy młodzi.
Zaraz was Parka ²podetnie.
Skręt kiszek już nadchodzi.
Te jaja były stuletnie.

WSZYSCY ETNOGRAFOWIE

Z oczami w słup wydają okrzyk „Ach!”, staniają się na nogach i – przestawszy Publiczności należy kłonus wraz z życzeniami „Wesołych Świąt” — w zrozumiałych męczarniach schodzą ze sceny życia.

KURTYNA

Galileusz³, wchodząc na wieżę
chodnikiem z linoleum,
rzekł: „Jajka? Tylko świeże
i w domu, nie w muzeum”.

Spada z fasonem.

10 kwietnia 1949

²*Parka* (mit. rzym.) — jedna z trzech bogiń przeznaczenia, przędących i przecinających nić ludzkiego losu; były to: Nona, która przędła nić życia ludzkiego, Decima, która czuwała nad nicią, oraz Morta, która nić przecinała; w mit. gr. ich odpowiednikami były Mojry. [przypis edytorski]

³*Galileusz* Galileo Galilei (1564–1642) — włoski astronom, filozof, fizyk; twórca podstaw eksperymentalno-matematycznych metod badawczych w przyrodznawstwie; odkrywca księżyców Jowisza, plam na Słońcu oraz fazy Wenus; zwolennik idei Kopernika. W 1616 kościelna komisja Świętego Oficjum (inkwizycji) uznała głoszone przez niego poglądy heliocentryczne za absurdalne naukowo oraz heretyckie, otrzymał nakaz ich porzucenia oraz zakaz ich dyskusowania i obrony. W 1633 jako 69-latek z powodu dalszego propagowania heliocentryzmu został wezwany przed sąd inkwizycji, zmuszony do odwołania poglądów i skazany na dożywotni areszt domowy. [przypis edytorski]

Wszystkie zasoby Wolnych Lektur możesz swobodnie wykorzystywać, publikować i rozpowszechniać pod warunkiem zachowania warunków licencji i zgodnie z **Zasadami wykorzystania Wolnych Lektur**.

Ten utwór jest w domenie publicznej.

Wszystkie materiały dodatkowe (przypisy, motywy literackie) są udostępnione na **Licencji Wolnej Sztuki 1.3**. Fundacja Wolne Lektury zastrzega sobie prawa do wydania krytycznego zgodnie z art. Art.99(2) Ustawy o prawach autorskich i prawach pokrewnych. Wykorzystując zasoby z Wolnych Lektur, należy pamiętać o zapisach licencji oraz zasadach, które spisaliśmy w **Zasadach wykorzystania Wolnych Lektur**. Zapoznaj się z nimi, zanim udostępnisz dalej nasze książki.

E-book można pobrać ze strony: <https://wolnelektury.pl/katalog/lektura/galczynski-cyniczna-uczta-etnografow/>

Tekst opracowany na podstawie: Konstanty Ildefons Gałczyński, *Próby teatralne 3*, wyd. Czytelnik, Warszawa 1979.

Wydawca: Fundacja Wolne Lektury

Publikacja zrealizowana w ramach biblioteki Wolne Lektury (wolnelektury.pl). Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury – państwowego funduszu celowego. Reprodukacja cyfrowa wykonana przez Fundację Wolne Lektury.

Opracowanie redakcyjne i przypisy: Ilona Kalamon, Jan Grzybowski.

Wesprzyj Wolne Lektury!

Wolne Lektury to projekt fundacji Wolne Lektury – organizacji pożytku publicznego działającej na rzecz wolności korzystania z dóbr kultury.

Co roku do domeny publicznej przechodzi twórczość kolejnych autorów. Dzięki Twojemu wsparciu będziemy je mogli udostępnić wszystkim bezpłatnie.

Jak możesz pomóc?

Przełącz 1,5% podatku na rozwój Wolnych Lektur: Fundacja Wolne Lektury, KRS 0000070056.

Wspieraj Wolne Lektury i pomóż nam rozwijać bibliotekę.

Przełącz darowiznę na konto: **szczegóły na stronie Fundacji**.